

Uitspraaknr. 06.151

Datum:

9 april 2007

Zorgleerlingen, dyslexie, onprofessioneel handelen locatieleidster en schoolbestuur, klachtbehandeling; klacht gedeeltelijk gegrond; primair onderwijs.

De klacht

De ouders van twee leerlingen klagen erover dat de locatieleidster van de school onprofessioneel heeft gehandeld doordat ze steeds defensief heeft gereageerd op hun kritische vragen over de handelingsplannen, die voor hun zonen waren opgesteld, en hierdoor de communicatie met de ouders ernstig heeft verstoord.

Zij is volgens de ouders tekortgeschoten in het bewaken van de procedures die gelden voor zorgleerlingen, hetgeen onder meer blijkt uit het ontbreken van een evaluatie van een handelingsplan alvorens over te gaan op een volgend handelingsplan, het ontbreken van een argumentatie in de brief waarin de ouders is medegedeeld dat hun zonen tijdelijk in een tweede leerlijn zijn geplaatst en een onvolledig dossiervorming: de adviezen van de fysiotherapeut ten behoeve van zoon A zitten namelijk niet in zijn dossier en ook staat nergens in het dossier wat de school met deze adviezen heeft gedaan. Bovendien zijn de leerproblemen van zoon A onvoldoende in kaart gebracht. In het dossier zijn onvoldoende argumenten te vinden waarom zoon A als zorgleerling wordt aangemerkt.

De ouders klagen er verder over dat de directeur van het schoolbestuur onzorgvuldig heeft gehandeld. De ouders hebben drie gesprekken met de directeur gevoerd en in deze gesprekken heeft de directeur niet, althans onvoldoende, inhoudelijk gereageerd op de klacht van de ouders over het functioneren van de locatieleidster. De ouders voelen zich hierdoor niet serieus genomen.

De visie van partijen

De ouders geven onder meer aan dat hun zonen zorgleerlingen zijn, waarvoor handelingsplannen zijn opgesteld. In de ogen van de ouders zijn deze handelingsplannen onvoldoende onderbouwd en geëvalueerd. De handelingsplannen waren identiek terwijl de leerproblemen van beide jongens verschillend waren.

De locatieleidster geeft aan dat de moeder zich kritisch naar de school heeft opgesteld vanaf het moment dat haar kinderen naar school gingen. Dat leverde geen problemen op tot het moment dat zij begin 2005 een gesprek wilde hebben met de leerkracht van haar derde zoon, ook een zorgleerling. Die avond zou er een plenaire leerlingbespreking plaatsvinden en zou ook de problematiek van deze leerling besproken worden. Volgens de vaste procedure van school worden de conclusies van de leerlingenbespreking met de ouders besproken. De leerkracht vertelde de moeder dat het gesprek dus niet op diezelfde dag zou plaatsvinden. Dat accepteerde de moeder niet en zij werd zeer emotioneel en zij dreigde de politie te bellen. De

locatieleidster heeft toen ingegrepen en heeft de moeder toegezegd dat zij de volgende dag met haar zou spreken. Dat is ook gebeurd, maar sinds dat moment is de communicatie met de moeder verstoord.

De locatieleidster heeft vaak geprobeerd om de verstoorde communicatie te herstellen, maar dat is haar niet gelukt. De moeder weigerde ieder contact en liet zich een aantal malen zeer grof uit. Daarop heeft de bovenschools directeur met de ouders gesproken en afspraken gemaakt teneinde miscommunicatie te voorkomen en de communicatie tussen de school en de ouders te verbeteren.

De locatieleidster stelde zich terughoudend op in haar contact met de moeder om te voorkomen dat de situatie zou escaleren. De IB-er werd de contactpersoon. De locatieleidster bleef wel op de hoogte van het wel en wee van de zonen. Ze sprak vaak met de leerkrachten en wekelijks met de IB-er.

Door de school geëvalueerde handelingsplannen worden sinds het schooljaar 2004-2005 altijd door de IB-er met ouders besproken. Nadat het is besproken en toegelicht, krijgen de ouders het handelingsplan mee naar huis. Hen wordt verzocht om het ondertekend aan de school terug te geven. Mocht het zo zijn dat ouders zich niet kunnen vinden in een handelingsplan dan kan het, als daar gegronde redenen voor zijn, aangepast worden. Dat is bijvoorbeeld in 2004 een keer gebeurd toen de ouders vonden dat niet duidelijk was wat de IB-er bedoelde met de opmerking dat hun zonen A en B de tweede leerlijn zouden volgen. De plannen waar dit in stond zijn teruggenomen en aangepast. Bovendien heeft de locatieleidster toen aan de moeder uitgelegd wat er werd bedoeld met de tweede leerlijn. Kinderen met dyslexie volgen het totale lesprogramma van de groep waartoe zij behoren. Ook doen zij mee aan het mondeling aanbieden van nieuwe woorden uit de spellingsmethode. Echter aan de verwerking van die woorden doen zij niet mee. De dyslectische leerlingen oefenen dan onder begeleiding van de intern begeleidster een spellingsprobleem uit de tweede leerweg.

Ten aanzien van latere handelingsplannen heeft de locatieleidster niet meer het verzoek van de ouders gekregen om onderdelen aan te passen. Wel zijn enkele handelingsplannen onder protest getekend maar dat gebeurde zonder dat de ouders hadden aangegeven waartegen ze dan exact protesteerden. Handelingsplannen worden nog in januari herschreven. In groep 8 worden er na januari (na de Cito-toets) geen nieuwe handelingsplannen meer geschreven. Bestaande handelingsplannen worden de rest van het jaar wel uitgevoerd. Zou dat niet gebeuren dan zou de inspectie daar allang wat over hebben gezegd, aldus de locatieleidster en dat is niet het geval.

De handelingsplannen worden opgenomen in het leerlingendossier. Dit is een dikke map met losse vellen. Hierin zit van alles, naast de handelingsplannen ondermeer de rapporten van het Onderwijs Advies Centrum (OAC). De originele rapporten van het OAC gaan naar de ouders. Op school wordt in het dossier een kopie bewaard. Daarnaast heeft de IB-er ook nog een kopie. De adviezen die het OAC formuleert, worden volgens de locatieleidster altijd opgevolgd. Het OAC heeft de zonen op verzoek van de school onderzocht: bij zoon A is in 2005 (hij zat toen in groep 7) een algemeen onderzoek verricht, zoon B is specifiek op dyslexie onderzocht. Het OAC bespreekt de rapporten met de ouders. Dat is ook in dit geval gebeurd.

De rapporten van de leerlingen zitten niet in het leerlingendossier. Vanzelfsprekend krijgen ouders deze rapporten en de school zorgt er ook voor dat het vervolgonderwijs in het bezit wordt gesteld van de eindrapporten.

Het dossier van leerling A bevat een brief van de fysiotherapeut van eind 2003 aan de huisarts. Aangezien deze brief geen specifieke adviezen aan de school bevat, vond de school het niet nodig om contact met de fysiotherapeut op te nemen. De fysiotherapeut heeft zelf ook geen telefonisch contact met de school opgenomen.

De intern begeleider heeft naast rapportages, grafieken gemaakt waarin de ontwikkelingen van A zichtbaar worden gemaakt.

De algemeen directeur heeft gemotiveerd aangegeven welke vele acties zijn ondernomen nadat de ouders hun onvrede hadden geuit over de gang van zaken op school, waarbij zij aangaven zich zorgen te maken over de ontwikkeling van de kinderen; de school zou afspraken niet nakomen en er bestonden communicatieproblemen.

Overwegingen van de Commissie

De locatieleidster heeft vraagtekens gezet bij de ontvankelijkheid van de klacht.

De Commissie heeft inderdaad in haar reglement staan dat zij in beginsel geen klachten in behandeling neemt over gebeurtenissen die zich langer dan een jaar voor het indienen van de klacht hebben voorgedaan. De Commissie heeft echter ook als beleid dat zij wel kan oordelen over gebeurtenissen die zich langer dan een jaar voor het indienen van de klacht hebben voorgedaan, indien er geen sprake is van losse incidenten maar van een doorlopend proces waarbij in ieder geval de laatste gebeurtenis zich wel binnen het jaar voor indiening van de klacht heeft voorgedaan. Van dat laatste is sprake nu de klacht eind 2006 is ingediend en de laatste gewraakte gedragingen van de locatieleidster en de algemeen directeur zich na eind 2005 hebben voorgedaan. De Commissie oordeelt dan ook dat de klacht ontvankelijk is.

De ouders klagen erover dat de locatieleidster de communicatie met hen ernstig heeft verstoord door steeds defensief te reageren op kritische vragen van de ouders over de handelingsplannen.

Ter zitting heeft de locatieleidster uiteengezet dat zij zich na begin 2005 terughoudend heeft opgesteld in de communicatie richting de ouders omdat de communicatie was verstoord en zij er niet in was geslaagd om die te herstellen. Om escalatie te voorkomen is toen afgesproken dat de communicatie met de ouders via de IB-er zou verlopen. De ouders hebben dit niet weersproken. Evenmin hebben de ouders weersproken dat het de IB-er is geweest die de handelingsplannen van de twee zonen met hen besprak en hen steeds heeft gevraagd deze te ondertekenen.

Nu vast is komen te staan dat de locatieleidster vanaf begin 2005 niet met de ouders heeft gecommuniceerd over de handelingsplannen, oordeelt de Commissie dat dit klachtonderdeel ongegrond is.

De locatieleidster is volgens de ouders tekortgeschoten in het bewaken van de procedures die gelden voor zorgleerlingen omdat een handelingsplan niet wordt geëvalueerd alvorens wordt overgegaan op een volgend handelingsplan.

Partijen verschillen hierover van mening. Volgens de locatieleidster worden de plannen wel degelijk geëvalueerd. Uit de door de locatieleidster overgelegde geëvalueerde handelingsplannen blijkt dat de handelingsplannen uit 2004, 2005 en 2006 een korte omschrijving van de situatie bevatten: wat waren de problemen en wat is er aan gedaan. Vervolgens wordt beschreven wat er op de korte termijn en de lange termijn gedaan gaat worden. Ook wordt beschreven hoe de doelen bereikt moeten worden. Onder aan deze handelingsplannen is aangegeven wanneer het handelingsplan is geëvalueerd en daaronder staan dan de handtekeningen van de IB-er en de betrokken ouders. De Commissie stelt naar aanleiding van deze ingebrachte handelingsplannen vast dat de handelingsplannen wel degelijk worden geëvalueerd. Dit klachtonderdeel acht de Commissie dan ook ongegrond. Ten overvloede merkt de Commissie op dat in de geëvalueerde handelingsplannen niet is aangegeven wat de resultaten van het afgelopen handelingsplan waren. Hierover zal de Commissie een aanbeveling doen.

De ouders klagen ook over het ontbreken van een argumentatie in de brief waarin de ouders is medegedeeld dat hun zonen tijdelijk in een tweede leerlijn zijn geplaatst.

De Commissie overweegt dat er binnen een schoolorganisatie fouten gemaakt kunnen worden. Van een locatieleidster, een professional, kan dan verlangd worden dat hier adequaat op wordt gereageerd.

Voor de Commissie is komen vast te staan dat partijen het erover eens zijn dat er onduidelijkheid bestond over de tweede leerlijn en dat deze onduidelijkheid is ontstaan doordat de IB-er had nagelaten om aan te geven wat het inhield en dat de zonen in de tweede leerlijn waren geplaatst. Uit de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, is eveneens komen vast te staan dat de locatieleidster aan de ouders het hoe en het waarom van de tweede leerlijn heeft uitgelegd. Bovendien heeft de locatieleidster de handelingsplannen, waarin gesproken werd over de tweede leerlijn, aangepast zodat wel duidelijk zou zijn wat de tweede leerlijn inhield en waarom de zonen tijdelijk in de tweede leerlijn waren geplaatst.

De Commissie oordeelt dat de locatieleidster hiermee adequaat heeft gereageerd op de ontstane onduidelijkheid. Dit klachtonderdeel acht de Commissie dan ook ongegrond.

Tot slot klagen de ouders over een onvolledige dossiervorming. In het dossier van zoon A zou niet zijn aangegeven wat er met de adviezen van de fysiotherapeut is gedaan.

Bovendien zijn de leerproblemen van A volgens de ouders onvoldoende in kaart gebracht. Nog steeds is volgens de ouders niet duidelijk of A dyslectisch is.

De Commissie overweegt dat als een school een externe deskundige inschakelt om de school bij te staan bij geconstateerde problemen van een leerling, de school inzichtelijk moet maken wat de externe deskundige heeft gedaan en/of heeft geadviseerd.

Uit de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, is komen vast te staan dat de school zelf de fysiotherapeut heeft ingeschakeld in verband met het onleesbare handschrift van A.

De fysiotherapeut heeft A behandeld en hierover een brief aan de huisarts geschreven. Deze brief bevatte volgens de school geen adviezen en daarom vond de school het niet nodig om contact op te nemen met de fysiotherapeut.

Partijen verschillen van mening over de vraag of de fysiotherapeut de school zelf heeft gebeld om advies te geven.

Ongeacht of de fysiotherapeut nu wel of niet heeft gebeld, oordeelt de Commissie dat van de school verwacht mocht worden contact op te nemen met de fysiotherapeut, aangezien de school deze deskundige zelf had ingeschakeld. De school had moeten nagaan of de fysiotherapeut adviezen had voor de school om A te helpen met het verbeteren van zijn moeilijk leesbare handschrift. Om die reden was de fysiotherapeut immers ingeschakeld. Door geen contact op te nemen, heeft de school mogelijke adviezen van de externe deskundige niet ter harte kunnen nemen en daarmee niet in het belang van A gehandeld. Dit onderdeel van de klacht acht de Commissie dan ook gegrond.

Wat betreft het onvoldoende in kaart brengen van de leerproblemen, met name de vraag of A dyslexie heeft, overweegt de Commissie het volgende.

De Commissie heeft al vaker klachten behandeld inzake het niet/onvoldoende opmerken van dyslexie op de basisschool. De Commissie heeft bij de beoordeling van deze klachten het uitgangspunt genomen dat het de leerkrachten van een basisschool niet altijd te verwijten is dat zij niet tot het vermoeden van dyslexie zijn gekomen. De diagnose dyslexie kan alleen door een externe deskundige worden gesteld. Het is uiteraard wel belangrijk dat de school de leerproblemen van de leerling signaleert en onderkent en de zorg aan de leerling hierop afstemt.

De Commissie constateert dat de school zoon A in 2005 door het Onderwijs Advies Centrum (OAC) heeft laten onderzoeken. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat zoon A spelling- en rekenproblemen had. In de handelingsplannen is aangegeven op welke wijze er aan deze problemen gewerkt gaat worden. In groep 8 is ook een dyslexie volgdocument opgesteld op grond waarvan een medewerker van het OAC zich een voldoende beeld kon vormen van mogelijke dyslexie bij zoon A. De school heeft aannemelijk gemaakt dat zij bij het formuleren van het advies voor het voortgezet onderwijs van zoon A over voldoende informatie beschikte en het derhalve niet nodig was om nog een tweede onderzoek te laten verrichten. Ook heeft de school voldoende aannemelijk gemaakt dat de diagnose dyslexie niet zou hebben geleid tot een andere begeleiding op de school. Ook om die reden was een tweede onderzoek niet nodig. Alles overziend is de Commissie van oordeel dat de school niet nalatig is geweest in de signalering en onderkenning van de leerproblemen van zoon A.

De ouders klagen er tevens over dat de algemeen directeur niet, althans onvoldoende, inhoudelijk heeft gereageerd op de klacht van de ouders over het functioneren van de locatieleidster. De ouders voelen zich hierdoor niet serieus genomen.

Uit de stukken en hetgeen naar voren is gekomen, stelt de Commissie vast dat de algemeen directeur in de periode zomer 2005 tot zomer 2006 zeker vijf keer met de ouders heeft gesproken. Hij heeft de klachten samen met de ouders geïnventariseerd en in overleg is toen besloten dat er met name gewerkt zou worden aan de communicatieproblemen. Het is onweersproken dat de algemeen directeur in dat kader met verschillende mensen (locatieleidster, IB-er, een teamlid en de ouders) heeft gesproken. Na deze gesprekken zijn er afspraken gemaakt om te komen tot een werkbare situatie. Toen de communicatieproblemen bleven bestaan, is er in het voorjaar van 2006 overleg met het bestuur geweest. Het bestuur heeft uitgesproken dat zowel de school als de ouders fouten hadden gemaakt. Aangezien het doel was om verdere escalatie te voorkomen zodat de zonen de school goed zouden kunnen

afronden, heeft het bestuur zich met name gericht op het verduidelijken van de wijze waarop de adviezen voor het voortgezet onderwijs tot stand komen. De algemeen directeur heeft schriftelijk uiteengezet welke procedure de school hanteert en hoe de school tot de adviezen voor de zonen was gekomen.

De ouders waren op zich tevreden over deze adviezen maar vroegen zich af of het advies voor zoon A voldoende was onderbouwd. Daarop heeft de algemeen directeur het dyslexie volgdocument en het leerlingendossier onderzocht.

Hij kwam tot de conclusie dat het document en het dossier voldoende informatie bevatte om tot een advies voor het vervolgonderwijs te komen. De ouders waren het hier niet mee eens.

De Commissie oordeelt op grond van het bovenstaande dat de algemeen directeur adequaat heeft gereageerd op de klachten van de ouders. Dit klachtonderdeel is dan ook ongegrond.

Het oordeel van de Commissie

De klacht dat de school ten onrechte niet in het dossier van zoon A heeft aangegeven wat er met de adviezen van de fysiotherapeut is gedaan is gegrond. De overige klachtonderdelen zijn ongegrond.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan om erop toe te zien dat in de geëvalueerde handelingsplannen niet alleen wordt beschreven wat de problemen waren en wat aan deze problemen is gedaan maar dat ook wordt vermeld wat het resultaat hiervan is geweest.